

POLITIHØGSKOLEN

STUDIEPLAN

**Etterforskning av seksuelle overgrep –
barn og særlig sårbare voksne
ETF-SO-BAR**

7,5 studiepoeng

Godkjent av Utdanningsutvalget

26. november 2020

Mindre endringer godkjent av avdelingsleder 20.12.2022

**Mindre endringer godkjent av avdelingsleder 04.07.2023
og 22.05.2024**

1. Innledning og formål

Seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne er blant de alvorligste integritetskrenkende lovbruddene politi og påtalemyndighet etterforsker og påtaler. Etterforskningen har høy prioritet med krav og føringer fra både politiske myndigheter og Riksadvokaten¹ om at dette skal prioriteres.

Seksuelle overgrep rammer de som utsettes for overgrep, men også deres pårørende, samt mistenkte og deres pårørende. Under etterforskningen av denne typen kriminalitet møter man ofte sårbare mennesker og må håndtere de utfordringer dette medfører både av faglig og menneskelige karakter.

Etterforskning av seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne er både omfattende og krevende. Ofte foreligger bare de involverte partenes forklaringer, og mangel på kriminaltekniske spor eller andre støttebevis kan gjøre etterforskningen spesielt utfordrende. Dette kan gjøre etterforskningen spesielt utfordrende. Det er derfor viktig at ansatte i politiet har høy kompetanse i etterforskning av dette fagområdet.

Videreutdanningen «Etterforskning av seksuelle overgrep – barn og særlig sårbare» retter seg mot etterforskning av seksuelle overgrep begått mot barn, hvor barn i denne sammenheng defineres å være under 16 år. Seksuelle overgrep, hvor fornærmede er mellom 16 og 18 år, eller særlig sårbare voksne hvor det i henhold til forskrift og lov skal gjennomføres tilrettelagte avhør, vil også omfattes av utdanningen.

Videreutdanningen «Etterforskning av seksuelle overgrep – barn og særlig sårbare voksne» skal bidra til at etterforskere, politifaglige etterforskningsledere og påtalejurister blir bedre i stand til å etterforske og påtaleavgjøre/iretteføre disse straffesakene, og dermed bidra til bedre kvalitet og utvikling av dette fagfeltet.

¹ Riksadvokatens rundskriv nr 1/2020

2. Målgruppe og opptakskrav

2.1. Målgruppe

Målgruppen er ansatte i politi- og lensmannsetaten som har, eller er tiltenkt, oppgaver innen etterforskning og iringteføring av seksuelle overgrep.

Søkere må være innstilt av arbeidsgiver.

2.2. Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende krav:

Utdanning:

- bachelor/treårig politiutdanning eller annen utdanning minimum på bachelornivå (eks: rettsvitenskap)

Ansettelse, praksis og andre krav:

- ansettelse i Politi- og lensmannsetaten
- minimum ett års erfaring med etterforskning

Søkere som ikke tilfredsstiller kravet om bachelor, må dokumentere følgende:

- toårig utdanning fra Politiskolen, og i tillegg enten
 - minimum 60 studiepoeng, eller
 - 1680 timer etterutdanningskurs, eller
 - fem års praksis fra Politi- og lensmannsetaten

3. Læringsutbytte

3.1. Kunnskaper

Etter gjennomført videreutdanning har kandidaten spesialisert kunnskap om:

- seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne
- barrierer som vanskeliggjør avdekking og etterforskningen, både hos fornærmede og samfunnet for øvrig

- fornærmede
- mistenkte/siktede
- ulike kulturers, miljøers og gruppers forståelse av og holdninger til seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne
- aktuelle etterforskningsmetoder ved seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne

Etter gjennomført videreutdanning har kandidaten kunnskap om:

- aktuelle lover, forskrifter, andre rettskilder og styringsdokumenter
- relevante samarbeidspartnere i etterforskningen og forebygging
- egen rolleutøvelse og følelsesmessig påvirkning

3.2. *Ferdigheter*

Etter gjennomført videreutdanning kan kandidaten:

- vurdere og benytte fenomenkunnskap ved forberedelser, gjennomføring, iringteføring og evaluering av etterforskning av seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne
- drøfte ulike perspektiver på seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne i forskjellige kulturer, miljøer og grupper
- anvende og kombinere de vanligste taktiske og tekniske etterforskningsmetodene
- vurdere og anvende relevante lover, rettskilder og andre styringsdokumenter i etterforskningen av seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne
- benytte fagkunnskap i samhandling med andre profesjoner og fagmiljøer
- identifisere utfordringer knyttet til egen rolleutøvelse og reflektere over egen praksis

3.3. *Generell kompetanse*

Etter gjennomført videreutdanning kan kandidaten:

- bidra selvstendig i etterforskning av seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne

- forstå betydningen av både forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap i etterforskning av seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne
- identifisere og vurdere ulike faglige, juridiske og etiske dilemmaer i arbeidsutførelsen
- reflektere rundt egne og andres holdninger, fordommer og forforståelse i yrkesutøvelsen knyttet mot seksuelle overgrep mot barn og særlig sårbare voksne

4. Organisering av undervisnings- og læringsaktiviteter

Videreutdanningen er organisert som et deltidsstudium og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av tre måneder. Omfanget på videreutdanningen er anslått til ca. 210 timer.

Studiet er organisert i samlinger og med undervisnings- og læringsaktiviteter utenom samlingene. Samlingene utgjør inntil 48 timer, som kan fordeles over kortere og lengre tid og være helt eller delvis nettbasert. Det er obligatorisk deltakelse på samlingene.

Undervisnings- og læringsaktivitetene i studiet skal bidra til å gi studentene godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet. Videreutdanningen organiseres rundt sentrale problemstillinger og utfordringer i etterforskningsarbeidet, som kobles til relevant teori.

Undervisnings- og læringsaktivitetene omfatter individuelt arbeid, gruppearbeid, litteraturstudier, presentasjoner, forelesning og case-oppgaver.

Det blir gitt veiledning knyttet til arbeidskravene.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- en individuell oppgave (inntil 2500 ord)
- gi medstudentrespons på to individuelle oppgaver

5. Vurdering

Studentene blir vurdert underveis gjennom arbeidskrav og vil få tilbakemeldinger på disse etter nærmere oppgitte kriterier forankret i læringsutbyttebeskrivelsene.

Studiet avsluttes med en skriftlig individuell hjemmeeksamen over to dager.

Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.